

Каталог на листоядиге (Coleoptera: Chrysomelidae) в България от Благой Груев и Васил Томов

Алекси ПОПОВ

GRUEV B., V. TOMOV. 1998. Coleoptera, Chrysomelidae. - In: Catalogus Faunae Bulgaricae. 3. Sofia - Moscow, Pensoft Publishers, 160 p.

Представителите на семейство Chrysomelidae привличат вниманието на професионалистите и любителите ентомолози поради честото им срещане в природата, богатството, обикновено яркото им оцветяване, същественото им значение в ливадните зооценози, наличието на твърде интересни в зоогеографско отношение видове, като напр. гревният реликт *Rhodopaea angelovi* Gruev et Tom. и характерните за субалпийския пояс ендемити *Oreina speciosissima drenskii* (Gruev), *Luperus rhilensis* Weise и *Psylliodes sturanyi* Apf. Поради това издаването на каталог на семейството в България е навременно и ни предлага в сбита форма наличната информация за отделните видове, актуализирана след издаването на двутомната монография за хризомелидите у нас (Фауна на България, 13: 218 с., 1984; 16: 387 с., 1986; С., Изд. БАН).

Двамата автори на каталога и на двата тома от „Фауната“ - проф. д-р Благой Груев и доц. д-р Васил Томов, проучват листоядиге от 30 години и имат решаваща заслуга за добрите познания върху семейството в България. Първият автор не само е описал самостоятелно или в съавторство 15 от всички 30 описани от България таксона, но и има съществен принос в таксономичните и фаунистичните изследвания на семейството в Палеарктика. Бл. Груев и В. Томов са работили съвместно през цялото си развитие като учени. Те са наградвали многократно познанията върху видовия състав и разпространението у нас, натрупани от първите български ентомолози в началото на настоящия век и от някои чуждестранни колеоптеролози през последните десетилетия. Благодарение на всичко това авторите имат цялостен поглед върху семейството.

Точните данни за синонимиката и разпространението в каталога дават възможност на читателя да прави интересувашите го справки за отделните видове. За съжаление обаче липсва една уводна (или заключителна) част, в която да се обобщят данните за семейството като цяло. Ще се опитам да запълня отчасти тази празнина.

В каталога са включени 523 вида и 8 допълнителни подвида или общо 531 таксона. В сравнение с двата тома на „Фауната“ са добавени още род *Colaspinella*, подрод *Stenomantura*, 27 вида и 3 подвида, уточнена е подвидовата принадлежност на някои видове, осъвременена е номенклатурата и са коригирани погрешни определяния на стари автори. Прирастът за повече от 10 години интензивни изследвания отстъпва на прираста през предишния период, което говори за добрата проученост на хризомелидната фауна на България. От прибавените 30 таксона 18 са били вече публикувани, повечето след издаването на „Фауната“, а 2 се съобщават в публикация под печат. Други 2 вида са посочени за първи път в самия каталог: *Labidostomis lucida* (Germ.) като нов за Балканския полуостров и *Phyllotreta variipennis* (Boield.) - за България. Можем да приемем включването в каталога и на 4 вида със съмнителни данни в литературата от началото на века за срещане в България или с неизяснен таксономичен статус. Негоумение обаче буди вписването като редовни видове на други 4 вида от родовете *Chrysolina* и *Oreina* с доказано погрешни сведения за разпространението им в България.

Ендемизмът се проявява както на видово, така и на подвидово ниво. Общият брой на ендемитите е 29 таксона, като балкански са 6 вида и 12 подвида, а български - род *Rhodopaea*, 7 вида и 4 подвида. Най-много ендемити спадат към подсемейство Chrysomelinae, въпреки че много по-богато на видове у нас е подсемейство Alticinae. Повечето от българските ендемити по досегашни данни са локални (1 род, 5 вида и 3 подвида), но това трябва да се приеме с резерви. Погрешно впечатление за локален ендемит създава текстът в каталога за общото разпространение на балканския ендемит *Oreina alpestris balcanica* (Weise) - „ендемит на Стара планина (България и Източна Сърбия)“, докато за разпространение в България на същия подвид са посочени пет от високите наши планини.

Прецизно изработеният каталог на Бл. Груев и В. Томов се посреща с подчертан интерес не само от българските фаунисти, зоогеографи и приложни ентомолози, но и от изтъкнатите чуждестранни колеоптеролози.